

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 19 mei 2026
Zaaknummer : 202637829
Afdeling opsteller : Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed
Portefeuillehouder : Jaimy van Dijk
Raadsvergadering d.d. : 7 juli 2026
Uiterlijke datum : Niet van toepassing

Aan de raad,

1. Onderwerp

Erfgoedverordening 2026

2. Uitgangssituatie (WAAROM?)

a. Aanleiding

Brunssum heeft op dit moment geen mogelijkheid om erfgoed te beschermen. Alleen monumenten die zijn aangewezen door het Rijk hebben een beschermde status. In Brunssum zijn wel gebouwen en elementen aanwezig die beschermenswaardig zijn.

Daarnaast voldoet de huidige erfgoedverordening niet aan de Omgevingswet. De verordening moet aangepast worden zodat deze weer voldoet aan de huidige wetgeving.

b. Huidige situatie/probleemstelling

De huidige Erfgoedverordening uit 2013 biedt geen ruimte om gemeentelijke monumenten aan te wijzen. De verordening regelt alleen dat Rijksmonumenten in stand gehouden moeten worden. De gemeente heeft dus geen middelen om waardevolle gebouwen en elementen te beschermen. Hierdoor is bijvoorbeeld het waardevolle pand aan Schiffelerstraat 6 in het centrum gesloopt. Andere oudere gebouwen die gesloopt zijn maar erg waardevol waren zijn onder andere het klooster bij het Clemensdomein en de Poolse School in het centrum.

Oude gebouwen zijn vaak beeldbepalend voor een stad en vormen het karakter en de identiteit van een gebied. Het beschermen van deze waarden is daarom belangrijk voor de identiteit van Brunssum.

3. Gewenste situatie (WAT?)

a. Wat willen we bereiken?

Een vernieuwde Erfgoedverordening die de gemeente handvatten geeft om waardevolle gebouwen en elementen te beschermen. De Erfgoedverordening zal uiteindelijk een plek krijgen in het nieuwe omgevingsplan.

b. Kaders

1. eerdere besluitvorming

Vaststelling Erfgoedverordening Brunssum 2013 (djumanr. 437632)

2. traject tot dusverre

Bestaande erfgoedverordening is aangepast zodat het voldoet aan de Omgevingswet. Ook zijn er hoofdstukken toegevoegd zodat de gemeente meer cultuurhistorisch waardevolle zaken kan beschermen.

3. *rol/ bevoegdheden college van B en W*
Het college heeft een adviserende rol in de vaststelling van dit geactualiseerde beleid. Uw raad is beslissingsbevoegd ter zake de vaststelling ervan.
4. *algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)*
Erfgoedverordening Brunssum 2013
Koerskompas: bijdragen aan de identiteit van Brunssum; behoud van cultureel en historisch erfgoed.
Erfgoedwet: gaat over rijksmonumenten, archeologie en collecties.
Omgevingswet: gaat over cultuurhistorische waarden op gemeentelijk niveau.
5. *past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda?*
Ja. In het Koerskompas is gesteld dat de gemeente cultuurhistorisch waardevolle objecten gaat beschermen door beleid te maken.
6. *relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen*
Geen financiële gevolgen.
Beschikbaar budget 'monumenten/archeologie' (product 830001): €5012,00.

c. *Argumenten en overwegingen*

De identiteit van Brunssum en het behoud van erfgoed zijn belangrijk voor de gemeente. In het Koerskompas wordt daarom ook benoemd dat er beleidskaders gemaakt gaan worden voor het behoud van mijnkoloniën en andere erfgoedlocaties met aantoonbare culturele waarde, en met aandacht voor hun toekomstwaarde. Een vernieuwde Erfgoedverordening is hierin een eerste stap.

d. *Opties en keuze*

Indien uw raad geen nieuwe erfgoedverordening vaststelt, dan blijft de oude erfgoedverordening van kracht. Omdat deze juridisch gezien niet aansluit op de Omgevingswet, is het juridisch kader om het aanwezige erfgoed goed te kunnen beschermen gebrekkig. Dit is een onwenselijke situatie. Wij adviseren u dan ook om de nieuwe erfgoedverordening vast te stellen.

4. Bijlagen:

Erfgoedverordening Brunssum 2026
Archeologische verwachtingskaart

Het college van burgemeester en wethouders,

Raadsbesluit

Afdeling : Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed
Registratiekenmerk : 202637829

De raad van de gemeente Brunssum,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 19 mei 2026, afdeling Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed;

Besluit:

1. De Erfgoedverordening Brunssum 2026 vast te stellen;
2. De Erfgoedverordening Brunssum 2013 in te trekken.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 7 juli 2026.

De Raad voornoemd,

Voorzitter

Griffier